

BESLUT

Nr 70/2018/2

Dnr LSSAVI/118/04.09/2012

Givet efter anslag

12.9.2018

ÄRENDE

Översyn av de ersättningar, den fiskerihushållningsavgift och de åtgärdsförpliktelser som ålagts med anledning av byggandet av Öjasjön, Karleby och Kronoby

SÖKANDE

Öjasjöns regleringsbolag

REGIONFÖRVALTNINGSVERKETS AVGÖRANDE

Regionförvaltningsverket godkänner sökandens förslag med de ändringar som framgår av tillståndsbestämmelserna nedan.

Regionförvaltningsverket ändrar tillståndsvillkoren 14, 15, 18 och 24 enligt beslut nr 17/2004/3 meddelat av Västra Finlands miljötillståndsverk 28.5.2004 och beslut nr 06/0184/2 meddelat av Vasa förvaltningsdomstol 21.7.2006. Tillståndsvillkoren ändras så att de lyder enligt följande:

14) Tillståndshavaren ska årligen under mars månad till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland betala en fiskerihushållningsavgift på 12 000 euro som ska användas för åtgärder som förbättrar fiskerihushållningen i Öjasjön. Den första avgiften enligt det här villkoret erläggs året efter att beslutet har vunnit laga kraft.

15) Tillståndshavaren ska betala följande årliga ersättningar till vattenområdenas ägare från året efter att detta beslut har vunnit laga kraft ända tills den ansökan som anges i villkor 24) om översyn av ersättningarna är avgjord på ett lagakraftvunnet sätt.

	euro
Öja fiskelag	3514
Kronoby fiskelag	1092
Kvikant fiskelag	1013
Karleby stad	1013
Finska staten	53

Ersättningarna ska betalas under mars månad respektive år. Ersättningar enligt Västra Finlands miljötillståndsverks beslut nr 17/2004/3 och Vasa förvaltningsdomstols beslut nr 06/0184/2 ska betalas ända tills beslutet har vunnit laga kraft.

18) Tillståndshavaren ska på ett sätt som har godkänts av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten utreda de faktorer som påverkar Öjasjöns grundläggande tillstånd och mängden grundvatten som flödar ut i sjön samt på ett sätt som godkänns av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland utreda grundläggande uppgifter om fiskbeståndet och fisket samt de faktorer som påverkar dem. I den plan som ska utarbetas utgående från utredningarna ska föreslås sådana åtgärder inklusive kostnadsberäkningar genom vilka man kan minska olägenheterna som projektet orsakar för vattenkvaliteten och fisket i Öjasjön.

24) Tillståndshavaren ska senast 31.12.2026 lämna in en ansökan om översyn av fiskerihushållningsavgiften, skyldigheterna och ersättningarna som avses i tillståndsvillkoren 14), 15) och 18) till tillståndsmyndigheten. Till ansökan ska bifogas en sammanfattning av gjorda kontroller samt de utredningar som avses i tillståndsvillkor 18) och uppgifter om åtgärder som vidtas med stöd av dem, liksom en redogörelse för övriga faktorer som inverkar på ersättningarnas och fiskerihushållningsavgiftens storlek.

Motivering

Tillståndshavaren är i beslut nr 17/2004/3 som meddelades av Västra Finlands miljötillståndsverk 28.5.2004 ålagd att lämna in en ansökan om översyn av fiskerihushållningsavgiften, ersättningarna och åtgärdsskyldigheterna som avses i tillståndsvillkoren 14), 15) och 18) till tillståndsmyndigheten. Till ansökan skulle bifogas ett sammandrag av utförda kontroller samt de utredningar som avses i tillståndsvillkoren 14 a) och 18) och uppgifter om åtgärder som vidtagits med stöd av dessa samt om resultatet av dem liksom också en utredning om andra omständigheter som inverkar på ersättningarnas och fiskerihushållningsavgiftens storlek.

14) Fiskerihushållningsavgift

Enligt miljötillståndsverkets beslut från år 2004 är det ändamålsenligt att ålägga en fiskerihushållningsavgift som ska användas för åtgärder som förbättrar fiskerinäringen i Öjasjön ända tills man uppnår den fulla nyttan av en eventuell fiskväg och eventuella andra vårdåtgärder för fiskerinäringen. Miljötillståndsverket har ålagt en fiskerihushållningsavgift om 8 400 euro som Vasa förvaltningsdomstol har höjt till 12 000 euro. År 2016 var fiskerihushållningsavgiften inklusive indexförhöjningar 13 200 euro per år.

Tillståndshavaren har i enlighet med tillståndsvillkor 14 a) utrett byggandet av en fiskväg och också ansökt om tillstånd för en sådan och genomfört fiskvägsprojektet år 2008. Utgående från undersökningarna

om hur fiskvägen fungerar som är gjorda åren 2009–2010 och 2015 har man kunnat konstatera att fiskvägen fungerar och att den utnyttjas av ett flertal arter, som domineras av mört, braxen och abborre. Mängden siklöja och sik som vandrar i fiskvägen har emellertid förblivit liten och laken saknas helt i provfisket i fiskvägen.

Med hjälp av fiskvägen har man i betydande grad kunnat förbättra fiskarnas vandring och främja förbättringen av förutsättningarna för fiskeriekonomisk produktion i Öjasjön. I fiskvägen har man därtill observerat utvandring av yngel varvid fiskvägen också betjänar fiskbeståndet och fisket i havsområdet. I och med byggandet av fiskvägen har vattenkvaliteten i Öjasjön emellertid försvagats på grund av förändrade strömningsförhållanden, vilket till sin del också försvagar återhämtningen av fiskbeståndet.

Eftersom man ännu inte uppnått den fulla nyttan av fiskvägen eller andra vårdåtgärder som avses i miljötillståndsverkets beslut så är det alltfjämt motiverat att ålägga fiskerihushållningsavgift enligt tillståndshavarens förslag. Regionförvaltningsverket anser att det är skäligt att beakta att fiskerihushållningsavgiften ursprungligen i viss mån ålades i stället för en fiskväg och att man redan dragit nytta av fiskvägen som anlades år 2008. Då vissa utredningar i anknytning till fiskerinäringen dessutom är inkluderade i tillståndsvillkor 18 finns det inte behov att beakta indexförhöjningen som är gjord på avgiften.

Det är inte motiverat att använda medlen från fiskerihushållningsavgiften till att utreda Öjasjöns grundtillstånd och fiskeriekonomiska funktion. Utredningsskyldigheten är meddelad enligt lydelsen i tillståndsvillkor 18). Därmed kan fiskerihushållningsavgiften hänvisas till planering och genomförande av åtgärder för att förebygga skador och följa upp resultaten av dem.

15) Ersättningar

Genom Västra Finlands vattendomstols beslut nr 96/1998/1 som meddelades 24.11.1969 ålades tillståndstagaren att tillsviare kompensera vattenområdenas ägare 6 000 mark per år för skador och olägenheter som orsakas fisket. Avsikten var att betala ersättning tills fiskbeståndet genom vårdåtgärder skulle ha återställts till som det var ursprungligen. Vasa förvaltningsdomstol ändrade genom sitt beslut 06/0184/2 som meddelades 21.7.2006 ersättningen som vattendomstolen i beslutet hade ålagt med levnadskostnadsindexet till penningvärdet 7 300 euro i slutet av 2004 och förkastade därmed samtidigt den betydande förhöjningen av ersättningen som miljötillståndsverket hade ålagt i beslutet nr 17/2004/3 från 28.5.2004. Ersättningen skulle ha varit en aning mindre beräknat enligt fiskproducentpriser. Förvaltningsdomstolen ansåg att eftersom Öjasjöns status och fiskbestånd oberoende av uppdämningen skulle ha förändrats i sämre riktning så är det motiverat att beakta 70 procent av ersättningarna beräknade enligt penningvärdet år 2004. Därmed kom man till att totalbeloppet ersättningar för fiskenäringen blev cirka 5 000 euro.

Med beaktande av osäkerhetsfaktorerna konstaterar regionförvaltningsverket att storleksordningen på de olika fångststoppskattningarna är likartade och deras nivåer är jämförbara med fångststoppgiften om 4 222 kg (mört och gärs bortlämnade) från 1990 som användes i förvaltningsdomstolens beslut. Totalfångsten är därmed alltså betydligt mindre än fångststoppgiften om 30 260 kg från året 1967 som föregick uppdamningen.

Uppskattningarna av totalfångsten är förknippade med ansevärd osäkerhet eftersom många olika faktorer påverkar uppskattningarna och fluktuationen mellan åren kan vara betydande. Därmed kan man inte presentera säker information om totalfångsten i Öjasjön utgående från befintliga data om fiskbestånd och fångster. Utgående från uppgifterna kan man emellertid tillräckligt väl bedöma att det inte skett en betydande förändring i sjöns fiskproduktion efter år 2004. Totalfångsten är alltså betydligt mindre än situationen före uppdamningen.

Vid översynen av ersättningarna har man, på samma sätt som i Vasa förvaltningsdomstols beslut nr 06/0184/2 från 21.7.2006, bibehållit den ursprungliga ersättningsnivån genom att använda indexförhöjning. I stället för levnadskostnadsindexet år 2012 i sökandens förslag har man vid beräkningen av ersättningarna använt årsmedeltalet för partiprisindexet år 2017, till följd av detta är ersättningen en aning högre än beräknat enligt levnadskostnadsindex. Ersättningarna skulle vara betydligt högre om de beräknades enligt Naturresursinstitutets statistik över producentpriset på fisk. Regionförvaltningsverket anser ändå att i brist på exaktare fångstdata och dessutom med beaktande av att den anlagda fiskvägen och andra åtgärder för att förbättra sjöns status har varit till fördel för området fiskerinäring, som främst är fritidsfiske och husbehovsfiske, att ersättningsnivån bäst kan ses över med nämnda indexförhöjning.

18) Utredningsskyldighet

Tillståndshavaren har i enlighet med beslut nr 17/2004/3 som 28.5.2004 meddelades av Västra Finlands miljötillståndsverk utrett åtgärder genom vilka man kan minska olägenheterna som projektet orsakar för vattenkvaliteten i Öjasjön och har också vidtagit de föreslagna åtgärderna. Miljötillståndsverket har motiverat åläggandet med att man har strävat efter att skapa förutsättningar för istandsättning av Öjasjön också på andra sätt än genom att anlägga fiskvägen.

Med åtgärderna har man inte lyckats förbättra vattendragets status i betydlig grad och i och med ibruktage av den nya fiskvägen har man dessutom kunnat observera försämring av vattenkvaliteten. Regionförvaltningsverket anser så som sökanden att det finns klara brister i grunduppgifterna om Öjasjön som stör fiskeriekonomisk utveckling av sjön och förbättringen av ekologisk status. Därmed är det alltså motiverat att förbättra Öjasjöns status också på andra sätt än genom fiskvägen och åtgärder som vidtas med fiskerihushållningsavgiften.

Öjasjön har i vattenvårdsplaneringen klassificerats som en kraftigt modifierad vattenförekomst vars ekologiska status är måttlig. Målet är att uppnå god status före år 2021. Näringshalterna är dominerande faktorer som försvagar sjöns status. Som aktiviteter som försämrar statusen har angetts diffus belastning, reglering på grund av industrin samt torrläggning av sura sulfatmarker. Öjasjöns kemiska status har klassificerats som god. Målet med utredningarna och åtgärderna som tillståndsvillkoret förutsätter är att förbättra status i det uppdämda skärgårdsområdet. Därmed är åtgärderna i enlighet med målen för vattenvården.

24) Översyn av tillståndsvillkor

Eftersom sökanden har föreslagit att man fortsätter ålägga årliga ersättningar och fiskerihushållningsavgift är det för sökanden och kompensationstagarna samt övriga parter viktigt att fastställa en tidsfrist för att lämna ansökan om översyn av dessa. Regionförvaltningsverket anser att det är skäl att meddela att ansökan om översyn ska göras före utgången av 2026, då man har tillgång till ny information om effekten av åtgärderna och aktiviteterna som bekostas med fiskerihushållningsavgiften samt grunderna för eventuella intresseförluster som ska kompenseras.

Tillämpade bestämmelser

3 kap. 20, 21 och 22 §, 13 kap. 9, 11 och 16 § samt 19 kap. 5 § i vattenlagen

SVAR PÅ UTLÅTANDEN OCH ANMÄRKNINGAR

Gällande **Kronoby kommuns** och **Norra Svenska Fiskeområdets** krav om utredning av Öjasjöns grundläggande tillstånd hänvisar Regionförvaltningsverket till villkor 18, i vilket man inkluderat utredningar om Öjasjöns grundläggande tillstånd varmed medlen från fiskerihushållningsavgiften enligt **NTM-centralen i Egentliga Finlands** krav kan hänföras till planering och genomförande av åtgärder som är avsedda att minska skadorna. De yrkanden som lagts fram i utlåtanden och anmärkningar är beaktade på det sätt som framgår av tillståndsvillkoren och motiveringarna till dem.

HANDLÄGGNINGSAVGIFTEN OCH HUR DEN FASTSTÄLLS

Handläggningsavgiften är 6 000 euro.

Fakturan skickas senare från Statens servicecenter för ekonomi- och personalförvaltning.

Ärendet gäller översyn av fiskerihushållningsavgift, ersättning av fiskeriekonomiska förmånsförluster och undersökningsförpliktelse av åtgärder för minskande av skador, vilka ålagts i beslutet angående slutsyn och ersättningar som hänför sig till byggandet av Öjasjön.

Regionförvaltningsverket bedömer att ärendet framom en sedvanlig översyn av tillstånd för byggande gäller ett ersättningsärende.

Enligt den av statsrådet givna förordningen (1527/2011) om avgifter till regionförvaltningsverken åren 2012 och 2013, som var i kraft vid tidpunkten då ärendet blev anhängigt, uppbärs för ett ersättningsärende en avgift enligt 50 euro/h, dock högst 9 000 euro.

För ärendets behandling har 120 timmar använts. Avgiften är därmed 6 000 euro.

INFORMATION OM BESLUTET

Beslut Öjasjöns regleringsbolag
Karleby stad
Miljövårdsmyndigheten i Karleby stad
Kronoby kommun
Miljövårdsmyndigheten i Kronoby kommun
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten, ansvarsområdet miljö och naturresurser
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland, fiskerimyndighet
Finlands miljöcentral

Meddelande om beslutet

Sakägare, som har fått särskild delgivning av tillståndsansökan.

Kungörelse på anslagstavlor, internet och i tidningar

Informationen om beslutet offentliggörs på anslagstavlan i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland och beslutet kungörs på de officiella anslagstavlor i Karleby stad och Kronoby kommun. Beslutet offentliggörs på internet på regionförvaltningsverkets Tillstånds-informationstjänst.

Kungörelsen meddelas i tidningar Keskipohjanmaa och Österbottens tidning.

ÖVERKLAGANDE

Beslutet får överklagas hos Vasa förvaltningsdomstol genom besvär.

Bilaga

Besvärсанvisning

Reko Vuotila

Stefan Nyman

Tarja Savea-Nukala

Leena Erving

Ärendet har avgjorts av miljöråd Reko Vuotila (ordförande), direktör Tarja Savea-Nukala och miljöråd Stefan Nyman. Ärendet har föredragits av miljööverinspektör Leena Erving

- Besvärsmyndighet** Ändring i Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finlands beslut får sökas genom besvär hos **Vasa förvaltningsdomstol**. Besvär över den avgift som tas ut för handläggningen av ärendet anförs i samma ordning som besvär över huvudsaken.
- Besvärstid** Tiden för anförande av besvär är trettio (30) dagar från den dag då beslutet gavs, dock så att sagda dag inte räknas med. Besvärstiden går ut 12.10.2018.
- Besvärsrätt** Besvär med anledning av beslutet kan anföras av dem som är part, samt av registrerade föreningar eller stiftelser vilkas syfte är att främja miljöskydd, hälsoskydd eller naturvård eller trivseln i boendemiljön inom det område som påverkas, av vederbörande kommuner, närings-, trafik- och miljöcentraler, kommunala miljövårdsmyndigheter och av myndigheter som bevakar allmänt intresse i ärendet.

Besvärsskriftens innehåll

I besvärsskriften, som riktas till Vasa förvaltningsdomstol, ska anges

- det beslut i vilket ändring söks
- ändringssökandens namn och hemkommun
- den postadress och det telefonnummer samt den eventuella e-postadress till vilka meddelanden i saken kan skickas till ändringssökanden (om kontaktinformationen ändras ska Vasa förvaltningsdomstol, PB 204, 65101 Vasa, e-postadress vaasa.hao@oikeus.fi, underrättas)
- till vilka delar ändring söks i beslutet
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- de grunder på vilka ändring yrkas
- ändringssökandens, den lagliga företrädarens eller ombudets underskrift, om inte besvärsskriften skickas elektroniskt (per telefax eller e-post)

Bilagor till besvärsskriften

Till besvärsskriften ska fogas

- de handlingar som ändringssökanden åberopar till stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har skickats till myndigheten
- fullmakt för eventuellt ombud eller, om besväret skickas elektroniskt, en utredning över ombudets behörighet.

Hur besvärsskriften ska skickas till

Besvärsskriften inklusive bilagor ska lämnas in till Vasa förvaltningsdomstol. Besvärsskriften ska vara framme under tidsfristens sista dag före tjänstetidens slut. Besvärsskriften med bilagor kan också skickas per post, telefax eller e-post. En besvärsskrift som skickas elektroniskt (per telefax eller e-post) ska skickas så att den finns till förfogande i den mottagande anordningen eller datasystemet under tidsfristens sista dag före tjänstetidens slut.

Kontaktinformation till Vasa förvaltningsdomstol

besöksadress:	Korsholmsesplanaden 43, 4. vån.
postadress:	PB 204, 65101 Vasa
telefon:	029 56 42780
telefax:	029 56 42760
e-post:	vaasa.hao@oikeus.fi
öppetid:	kl. 8 – 16.15

Rättegångsavgift

För behandling av ärendet vid Vasa förvaltningsdomstol tas av ändringssökanden ut en rättegångsavgift på 250 euro. Rättegångsavgiften tas inte ut, om förvaltningsdomstolen ändrar ett överklagat beslut till förmån för ändringssökanden. Avgifter tas inte heller ut i vissa ärenden eller hos dem som enligt bestämmelser någon annanstans i lag är befriade från avgifter. Betalningsskyldig är den som har inlett saken och avgiften är per besvärsskrivelse.